

wia się tedy niezbędny hrabia Burnay. Pochodzenie tego męża jest zagadkowe. Lud opowiada sobie, że jest żydem - przybyszem z Anglii, pomimo, że hr. Burnay jest niezwykle pobożnym katolikiem i główną podporą partii klerikalnej. Potęgą Burnay'a znana jest w całym kraju, jest ona prawie nieograniczona. Pieniężne usługi, które oddaje królewskiej rodzinie, przywódcom stronnictw i kościołowi, zdziałały, że wszystkie te czynniki są mu podległe. Wziął on niejako w sekwester monopole tytoniowy, wielkie browary piwa, prawie wszystkie większe zakłady elektryczne, koleje miejskie i inne większe zakłady przemysłowe.

Dla matek i wychowawców.

Leczenie złych skłonności, złych popędów, żądz, nawyków i nałogów.

XIV

Zapalczywy.

Zapalczywy posiada popędliwość silną i gwałtowną, która uporczywie obciąża przy swoim. U zapalczego zastajemy wolę przeważną i mniej lub więcej pracującą nad sobą i okolicznościami, stosownie do tego, czy poczucie moralne u niego jest mniej lub więcej ograniczone do osobistych pożądań.

Pod względem fizyologicznym bywa on często istotą drobną, bladą, nerwową; w ruchach bywa on niesforny, pod względem popędu do czynu, posiada do starć skłonność niezwykłą. Mając wygórowaną miłość własną, posiada ponadto w swej istocie więcej goryczy i złośliwości, aniżeli dumy; jest nienawistny, lubi rozpamiętywać urazy, nurzać się w wściekłości i znajdować bolesną rozkosz w zemście.

W chwilach wybuchu oczy mu się iskrzą, a obserwator wyraźnie dostrzedz może, że zaiskrzone te źrenice oderwą się i przesyją, jak kule przeciwnika — w zwykłym stanie lubi zapalczego otaczać grobowe milczenie.

Pamięć zapalczego bywa dobrą i długotrwałą, jak wogóle u osobników namiętnych, ale zbyt często podlega on uczuć wpływowi; posiada również pamięć w sferze wyobraźni i twórczości. Nadto wskutek zmian, wywołanych w

sądach przez najzwyklejsze uczucia, zapalczywy odbiega od prawdy i nie przedstawia właściwej rzeczy miary. To też rzeczy nienawistne lubią wyrwać w jego umyśle głębokie ślady, które zatrzymuje — naodwrot zaś objawia on w jednych zapomnienie, w drugich zaś stronność, okrom wielkiej zresztą liczby wspomnień świeżych i żywych. Sądy miewa fałszywe, wnioski opiera na analogii (prawdopodobieństwie) indukcyja jest mu obcą; nie zawsze też spostrzegać się daje u niego skłonność do zatrzymywania sądów.

Gdy naprężenie mózgowe minęło, oddziaływanie na zapalczego jest możliwe.

Żywiołem zapalczego bywa walka bądź na pięści, bądź na języki, a powodu tych objawów szukać należy w silnem napięciu mózgu, nerwów i mięśni; zapalczywy lubi też narzucać swą wolę, łajac i grozić.

Leczenie: Mając postawioną dyagnozę, nie trudno będzie znaleźć środki higieniczne. — Gdy przeciwieństwem zapalczowości jest łagodność, przeto trzeba ją będzie wywołać. Potrzeba zatem oddziaływanie na uczucia i to w kierunku miłości (altruizmu). Do zapalczego potrzeba się zbliżać częściej i to z łagodnością, powinno mu się wykazać krzywdy, jakie wyrządza jego usposobienie drugim, jak niem krzywdzi otoczenie tj. rodzeństwo i kolegów, ile okazuje braku miłości bliźniego. — W dalszym rzędzie trzeba będzie poprawić także jego myśli, aby sądy i wnioski o rzeczach nie były fałszywe. Wystrzegać się jednak trzeba oddziaływanie w niewłaściwym kierunku, gdyż usposobienie zapalczego może przybrać pozory łagodności, które najczęściej pochodzą z *samolubnego wyrachowania*, a tem samem łagodność ta udawana stać się może sztucznie nadanym pokostem lub maską, pod którą kryć się będzie. (C. d. n.).

DR. EUGENIUSZ PIASECKI.

Czy piękność zanika?

III.

Nie ulega kwestyi, że rozwój przemysłu, odrywając krocie rąk od pluga i zapędzając je do dusznych kopalni i fabryk, ma na sumieniu lwia część winy

tęgo zwyrodnienia rodzaju ludzkiego. Tak o krzywicy, jak i o gruźlicy wiemy, że sprzymierzeńcami ich najpotężniejszymi są: brak powietrza i słońca i złe żywienie — wady tak powszechne w warunkach mieszkania, życia i zarobkowania warstw robotniczych nowoczesnych.

Ale też ten sam postęp techniki, który na usługach przemysłu zwyrodnia ludzkość, wprzągnął się z drugiej strony w rydwan higieny, aby swą winę zmyć. Higiena miast, higiena zawodowa, higiena mieszkań, higiena wreszcie prywatna, rozpowszechniana wykładami, broszurami i nauką szkolną; poprawa pożywności, lecz ciągła, stosunków pracy i zarobku: oto przymierze, które wypowiedziało wojnę nieubłaganą chorobom sprysięgłym na piękność rasy ludzkiej i, jeśli wolno nam wierzyć statystyce, niechybnie w niej zwycięży. Malejący szybko (zwłaszcza w Anglii i Niemczech) procent śmiertelności z gruźlicy, jest tego najlepszym wyrazem.

Objaw to tembardziej pocieszający, że postępy medycyny, wraz z rozwojem uczuć humanitarnych, dały ludzkości, wśród wielu dobrodziejstw, pewien dar zatruty. Jest nim t. zw. chów medyczny (Virchow). Polega on na utrzymaniu przy życiu, całym arsenalem kunsztu lekarskiego i troskliwej opiece domowej, osobników chorych i zwyrodniałych, które szpecą rasę same przez się i przez swe potomstwo. Spartanie wynosili nienormalne niemowlęta na Tajget. Tajgetem zaś innych plemion był (i bywa po dziś dzień, choćby na Wschodzie Europy) słaby rozwój sztuki lekarskiej i brak lekarzy, oraz obojętność pierwotnego instyktu ludowego na losy jednostki mniej użytecznej. (C. d. n.).

Zapobieganie łysinie i jej zwalczanie.

Z wykładu prof. dr. O. L.

V.

Następstwem systematycznego wyrwania jest hypertrichotyczny rozwój szkaradnych włosów na twarzy kobiety. Im więcej wydzierania, tem większe wzmaganie porostu. Wszystkiego tego możnaby uniknąć, gdyby świat kobiecy miał wiadomość tego, jakie konsekwencje pociąga za sobą konsekwentne usuwanie zdrowych włosów.

FRANCISZEK KREMPA
ludowiec.

JÓZEF STANISZEWSKI
ludowiec.

MICHAŁ OLSZEWSKI
ludowiec.

JAKÓB MADEJ
ludowiec.

ANDRZEJ ŚREDNIAWSKI
ludowiec.